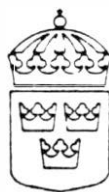

Motion till riksdagen

1989/90:Ub331

av Erkki Tammenoksa och Lahja Exner (båda s)

Finska språkets ställning i skolan

Mot.
1989/90
Ub331-340

Finska gymnasielinjerna i Stockholm

Skolöverstyrelsen (SÖ) föreslår en fortsatt försöksverksamhet med pedagogisk utvecklingsverksamhet på finska i grundskolan. SÖ har alltså inte funnit anledning att permanenta verksamheten. Orsaken kan vara att försöksverksamheten fick en stor vidd (många kommuner) redan i inledningsskedet och att det har varit svårt att bedöma erfarenheterna. Däremot har SÖ föreslagit att den finskspråkiga gymnasieskolan i Stockholm skall permanentas. Den finska gymnasiala verksamheten i Stockholm har pågått sedan läsåret 1977/78. Verksamheten har utvärderats grundligt, första gången 1982 och senast 1985 (delrapport 1987, slutrapport 1989). SÖ har i sina rapporter konstaterat att erfarenheterna är goda och föreslagit att verksamheten permanentas. I budgetpropositionen 1990/91, bil. 10, kan vi tyvärr inte finna något som berör denna fråga. Vi finner det dock ytterst angeläget att de finskspråkiga linjerna i gymnasieskolan i Stockholm permanentas.

Finlandssvenska barns rättigheter att delta i hemspråksundervisning i finska

Finlandssvenska barn, dvs de finländska barn som har svenska som hemspråk/modersmål, har enligt bestämmelserna inte rätt att delta i studier i finska inom hemspråksundervisningens ram. Följande skäl talar för att finlandssvenska barn, trots att hemspråket är *svenska*, skulle få denna rättighet:

1. Många finlandssvenska barn flyttar tillbaka till Finland och behöver en kontakt med det andra inhemska officiella språket i Finland, dvs. finska. Dessutom pekar utvecklingen i Finland på att antalet enbart svenskspråkiga minskar och på arbetsmarknaden krävs kunnande i finska språket. Man kan påstå att det i dag i Finland tas för givet att ungdomar kan finska oavsett från vilket språkområde de kommer.

2. I många finlandssvenska hem i Sverige finns finska språket som andra språk, trots att hemspråket är svenska.

3. Hemspråksgruppen skulle inte bli pedagogiskt/språkligt ojämn, eftersom språkkunskaper hos ungdomar i finskspråkiga hem inte nämnvärt skiljer sig från finlandssvenska ungdomars, eftersom syskonen i regel talar svenska sinsemellan, trots att finska är hemspråket.

4. Att ändra reglerna skulle ytterligare innebära ett erkännande, ett lyft, för finska språket i Sverige, som ett nordiskt, vi skulle vilja påstå, "in-hemskt", språk i Sverige. De historiska och kulturella sambanden mellan Sverige och Finland är ytterligare en faktor som försvarar ändringen av bestämmelserna.

Vi föreslår således att SÖ ges i uppdrag att utarbeta ett förslag till ändrade regler avseende hemspråksundervisning i finska för finlandssvenska barn.

Mot. 1989/90

Ub331

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om finska gymnasielinjer i Stockholm,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om hemspråksundervisning i finska för finlandssvenska barn.

Stockholm den 25 januari 1990

Erkki Tammenoksa (s)

Lahja Exner (s)